

Núm. 116   novembre 2012

Convocatòria d'Assemblea general de socis

SUMARI

- Convocatòria d'Assemblea general de socis
- III Premi Catalunya de Sociologia
- XVII Premi Joves Sociòlegs
- Notícies VI Congrés Català/Internacional de Sociologia
- Conferència: "La pobresa és només conseqüència de la crisi?"
- Article: *Trajectòries i canvi social: 10 anys de l'enquesta Panel de Desigualtats Socials a Catalunya* per Laia Pineda

Coordinació: Vanessa Maxé
Secretaria: Marcel·la Artís

Associació Catalana de Sociologia
Filial de l'Institut d'Estudis Catalans
Carrer de M. Aurèlia Capmany, 14
08001 Barcelona

Tel.: 935 529 103
Fax: 932 701 180
A/e: acs@iec.cat
Web: <http://acs.iec.cat>

<http://www.facebook.com/#!/profile.php?id=100003000704511>

Ens plau de convocar-te a l'Assemblea General de socis de l'Associació Catalana de Sociologia, per a l'any 2012, el proper dia 12 de Desembre a les 18h a la Sala Nicolau d'Olwer de la seu de l'Institut d'Estudis Catalans, situat al carrer del Carme, 47 de Barcelona. La primera convocatòria tindrà lloc a les 17:30 hores mentre que la segona a les 18:00 hores. L'ordre del dia serà el següent: 1. Aprovació de l'acta de l'assemblea anterior; 2. Informe del president; 3. Informe del Tresorer; 4. Torn obert de paraules.

En l'Informe del president us explicarem les activitats realitzades des de la última assemblea i les previstes per al curs següent, entre elles, el proper Congrés Català de Sociologia, la III Edició del Premi Catalunya de Sociologia, la publicació de la Societat Catalana, presentacions de llibres i els Cicles de Conferències, entre altres de les activitats previstes des de l'associació. A continuació us convidarem a participar en la darrera conferència del Cicle la Recerca Sociològica a Catalunya, on tres grups de recerca consolidats ens presentaran projectes en curs competitiu en l'àmbit de la sociologia del gènere.

Un cop realitzada la conferència, cap a les 9h del vespre us proposem anar a sopar tots i totes al Restaurant Carmelitas del Carrer Doctor Dou, 1/ Carrer del Carme, 42. Per assistir al sopar cal que feu un ingrés de 25 euros al compte de l'Associació Catalana de Sociologia (2100-0963-62- 0200027465) indicant el vostre nom enviant un correu electrònic a l'adreça: acs@iec.cat , abans del 7 de Desembre.

III Premi Catalunya de Sociologia

L'Associació Catalana de Sociologia (ACS) convoca la tercera edició del Premi Catalunya de Sociologia, en col·laboració amb el Col·legi de Politòlegs i Sociòlegs de Catalunya (COLPIS) i sota el patrocini de l'Obra Social de la Fundació "La Caixa". Aquest Premi té l'objectiu de promoure i reconèixer la recerca sociològica que es fa a Catalunya. Ofert a persones científiques i professionals consolidades que treballen en l'àmbit de la sociologia, és un reconeixement a l'aportació científica desenvolupada en aquest camp. La dotació del Premi és de sis mil euros.

Poden proposar candidatures al Premi les institucions de caràcter públic o privat especialment vinculades a la recerca sociològica, i els membres que hagin estat designats per la Junta de l'ACS per a constituir un comitè ad hoc de nominacions. Les candidatures s'han d'adreçar al Comitè de Nominacions del Premi Catalunya de Sociologia (Institut d'Estudis Catalans, c/ del Carme, 47, 08001 Barcelona) i han d'anar acompanyades d'una justificació dels mèrits de la persona candidata (trajectòria científica i professional, cartes de recomanació, etcètera).

Un cop rebudes les candidatures, el Comitè de Nominacions les farà arribar a un jurat amb la composició següent: tres persones a proposta de la Junta de l'ACS, dues persones a proposta del Consell del COLPIS i dues persones a proposta de l'Obra Social de la Fundació "La Caixa", així com un secretari o secretària (sense dret a vot) designat a proposta de la Junta de l'ACS.

Les persones membres de la Junta de l'ACS, del Consell del COLPIS, de la Direcció de l'Obra Social i de la Fundació "La Caixa" i del Jurat del Premi no poden ser candidates al Premi mentre fan aquesta funció. Tampoc poden ser-ho els membres numeraris i corresponents de l'Institut d'Estudis Catalans.

El termini d'admissió de candidatures finalitza el dia 3 de desembre de 2012, a les 13 hores.

XVII Premi de Joves Sociòlegs

El Premi –instituit des de l'any 1996 per l'Associació Catalana de Sociologia i que s'integra en els premis que atorga l'Institut d'Estudis Catalans- té com a objectius potenciar la recerca sociològica entre les noves generacions de sociòlegs i premiar els millors treballs fets per investigadors novells. El premi és per a un treball d'investigació inèdit, teòric o empíric, en el camp de la sociologia.

Poden prendre part en aquesta convocatòria els llicenciats en sociologia en els darrers tres anys, els estudiants de doctorat, els doctorats en sociologia en els darrers tres anys i equips de treball novell (el membres dels quals han de complir els requisits anteriors). La dotació del premi és de dos mil euros (2.000 euros).

El termini d'admissió de candidatures: 3 de desembre de 2012, a les 13 hores.

Podem consultar les bases a: <http://blocs.iec.cat/acs/files/2012/10/Bases-Concurs-Joves-Soci%C3%B2legs.pdf>

Notícies del VI Congrés Català/Internacional de Sociologia

El passat 16 de novembre es va tancar el període d'enviament de les propostes de comunicació al Congrés. El Comitè Científic avaluarà les propostes, i entre el 17 i el 21 de desembre, el Comitè Organitzador notificarà l'acceptació de les comunicacions. El primer termini per a la inscripció i el pagament dels congressistes finalitza el 22 de desembre.

Les quotes establertes per a la inscripció al Congrés són per als associats de 60 € per als no associats de 120 € i per als estudiants de 30 €. En els darrers dos casos, la quota inclou la inscripció gratuïta a l'ACS durant un any.

Per efectuar la inscripció heu de fer-ho a través de la web: <http://www.iec.cat/jornades/sociologia2013.asp>

Conferència: “La pobresa és només conseqüència de la crisi?”

En el marc del cicle de debats que organitza la Fundació Jaume Bofill amb motiu de la celebració del 10è aniversari del Panel de Desigualtats Socials de Catalunya (PaD), les Entitats Catalanes d'Acció Social i l'Associació Catalana de Sociologia coorganitzen la conferència “La pobresa és només conseqüència de la crisi?” a càrrec **Lluís Sáez i Giol**, sociòleg i professor d'ESADE, UAB i ESRP.

L'acte comptarà també amb la presència de **Teresa Crespo**, presidenta d'Entitats Catalanes d'Acció Social (ECAS); **Ismael Palacín**, director de la Fundació Jaume Bofill; **Sonia Fuertes**, de la Fundació Salut i Comunitat; i **Salvador Busquets**, de la Fundació Arrels.

La conferència tindrà el dimarts 4 de desembre a les 18.30 hores a la Sala Prat de la Riba de l'IEC.

Article

Amb motiu de la celebració dels 10 anys del Panel de Desigualtats Socials a Catalunya de la Fundació Jaume Bofill, tenim l'oportunitat que la seva coordinadora general, **Laia Pineda** –en representació de tot l'equip del PaD- faci balanç de les aportacions que l'estudi longitudinal ha suposat a diferents nivells.

Trajectòries i canvi social: 10 anys de l'enquesta Panel de Desigualtats Socials a Catalunya

L'any 2001, la Fundació Jaume Bofill (FJB) es va decidir a impulsar una enquesta per a l'estudi de les desigualtats socials a Catalunya. La manca de dades que permetessin estudiar la societat catalana des d'un ampli espectre (educació, treball, habitatge, ingressos, salut, llengua,...) i amb una mostra representativa per Catalunya, va decidir a la Fundació a llançar-se en l'aventura del Panel de Desigualtats Socials a Catalunya (PaD).

Si pensem en quines han estat les principals aportacions del PaD al llarg d'aquests 10 anys

(2001-2011), penso d'entrada que el PaD ha fet tres grans aportacions: en l'àmbit de la **innovació metodològica**, en l'àmbit del **coneixement dinàmic de les desigualtats**, i en l'àmbit de la **transferència de coneixement** a la societat.

a) innovació metodològica

La paraula “**aventura**” no és sobrera si tenim en compte que es va impulsar una enquesta amb una metodologia molt innovadora a Catalunya. Es va decidir que l'enquesta fos **longitudinal**, a una mostra **panel**, amb una periodicitat **anual** i una **doble unitat d'anàlisi** – la llar i els individus-.

Fins a la data, cap enquesta a Catalunya havia reunit cap d'aquestes característiques, i menys totes elles juntes. No us penséssiu que la inspiració fos divina, sinó ben europea! Enquestes com el PaD, ja feia anys que s'impulsaven en països propers com Anglaterra, Alemanya o Holanda, o en països més llunyans com els EEUU, Canadà o Austràlia, experiències, totes elles, en les que ens hem emmirallat.

Les enquestes **longitudinals** recullen els petits canvis que es succeeixen en la vida dels individus: opcions educatives, canvis de feina, canvis de pis, canvis de parella, tenir fills, canvis en els ingressos, i un llarg etcètera. La mirada **dinàmica** transcendeix la foto fixa, pròpia de les enquestes transversals, i s'assembla més a una pel·lícula, en la que és possible resseguir el fil de les transicions individuals.

Quan a més de longitudinal, l'enquesta és administrada a una mostra **panel** -que vol dir que s'enquesten any rere any a les mateixes llars i individus- no només és possible resseguir els canvis sinó que, a més, és possible reconstruir les trajectòries individuals (educatives, d'emancipació, laborals, de salut, ...etc) i establir relacions de causalitat en l'anàlisi del canvi social.

Finalment, l'aposta un període d'enquestació **anual** significava per una banda, controlar els biaixos de memòria propis de la recollida de dades retrospectives (especialment en l'àmbit

dels ingressos i el treball) i, per l'altra, afavorir al màxim la fidelització de les llars a l'enquesta.

Al llarg d'aquests 10 anys, el PaD ha estat capaç de generar un **know how català** en enquesta longitudinal panel, que posem a l'abast de les institucions i la comunitat investigadora, junt amb la possibilitat d'impulsar formació sobre l'anàlisi d'aquest tipus de dades.

b) *coneixement dinàmic de les desigualtats socials*

Més enllà de l'aventura metodològica, una altra de les principals aportacions del PaD és la **possibilitat que obra a la ciència social de donar resposta a preguntes d'investigació** que sense una font de les característiques del PaD, no seria possible contestar.

Des d'aquesta mirada, algunes de les preguntes més rellevants a les quals el PaD ha pogut donar resposta han estat: [Qui entra, qui es queda i qui aconsegueix sortir de la pobresa?](#) (Ramos, Ayllón 2008), [Qui entra al mercat de treball per quedar-s'hi i prosperar i qui cau en el cercle viciós de la precarietat i temporalitat laborals?](#) (Verd, Martí, 2012), [Quin impacte té la formació al llarg de la vida sobre la trajectòria laboral?](#) (Miret, Vono-de-Vilhena, en curs), [Qui puja qui es manté i qui baixa en l'ascensor social català?](#) (Martínez-Celorio, Marín, 2011-2012) [Quins han estat els col·lectius més vulnerabilitzats des de l'esclat de la crisi?](#) (Martínez-Celorio, Marín, en curs)

En paral·lel, el PaD ha estat una font de dades usada per a l'estudi de les desigualtats socials des de la mirada estàtica o transversal, amb la publicació d'un rellevant nombre d'estudis. Un recull dels principals resultats el trobareu a la publicació [Trajectòries i canvi social a Catalunya](#), elaborada en motiu dels 10 anys del PaD. En un format de *10 debats* es presenten les principals aportacions del PaD en àmbits com les classes socials, l'educació, el treball, l'habitatge, la pobresa, el gènere, l'emancipació dels joves, la formació de parella, els nous models de convivència i l'ús de la llengua.

c) *transferència de coneixement per generar valor social*

A part dels [més de 50 estudis](#) que s'han realitzat en base al PaD, la FJB ha tingut un especial interès per **transformar el coneixement científic en valor social**. I aquesta és la tercera de les aportacions del PaD que destacaria, tot i que encara queda molt de camí a recórrer en aquest àmbit.

Més enllà de comprendre i dimensionar les desigualtats socials, el PaD s'ha proposat obrir un debat sobre la necessària [transferència del coneixement junt amb la presentació de propostes](#) encaminades a aconseguir una major justícia social. Cristal·litzar algunes de les aportacions en el disseny i l'orientació de polítiques públiques (Administració), en programes d'acció social (Tercer Sector) o en el conjunt de la societat (societat informada), compten entre els objectius actuals del PaD.

Els catalans no estem igualment situats a l'inici de la nostra carrera vital, perquè a alguns, els pesa molt més la "motxilla" que a altres. El pes de l'origen social, el gènere, l'edat o la pobresa ens impedeixen tenir les mateixes oportunitats de progressar o desenvolupar-nos com a persones.

Si aconseguim una major justícia social, tindrem també, una societat més cohesionada. La cohesió social es tradueix en convivència pacífica. I en un context de pau social és més plausible la felicitat tan individual, com col·lectiva.

Darrera d'eines per al coneixement social com el PaD, hi ha aquests valors, que ens inspiren i ens esperonen a treballar amb el màxim rigor per proveir a la comunitat investigadora de dades que permetin saber millor com som, com vivim els catalans i, en última instància, fer propostes de millora.

Laia Pineda

La totalitat de publicacions del PaD a: www.paneldesigualtats.cat/publicacions
Algunes de les publicacions referenciades estan (o estaran en breu) disponibles a l'apartat de publicacions de la Fundació Jaume Bofill www.fundaciobofill.cat/publicacions. Per qualsevol informació complementària sobre el PaD us podeu adreçar a l'adreça lpineda@fbfill.cat.